

הוראות מעבר לשנת 2025

לעניין דוח שנתי של תאגידים בנקאיים וסולקים נקבעו להלן הוראות מעבר ספציפיות. עם זאת מומלץ ליישם את מתכונת הקבע של ההוראות לגבי דוחות שיצאו לאחר פרסום הוראות אלה. מובהר כי הוראות המעבר המפורטות להלן יחולו בשינויים המחויבים לגבי דוח רבעוני של תאגידים בנקאיים וסולקים המתפרסם בשנת 2026.

א. דוח שנתי של תאגיד בנקאי

- דרישות גילוי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים (הוראה 651) ומידע פיקוחי נוסף (הוראה 652)**
1. בדוחות לציבור לשנת 2025 ובדוחות רבעוניים לציבור לשנת 2026 תאגיד בנקאי רשאי לא לכלול את מתכונת הגילוי בדבר סיכון אשראי לאנשים פרטיים (סעיף 40 בעמוד 23-651 להוראות הדיווח לציבור ונספח 8 בעמוד 92-651 להוראות הדיווח לציבור).
 2. להוראות מעבר נוספות בנושא הון, לרבות הוראות מעבר המתייחסות למכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי – ראה הוראות מעבר לשנת 2019.

דוח הדירקטוריון וההנהלה (נספח 9 עמ' 102-651 וכן הוראות מעבר לגבי יישום הוראה 305)

3. הוראות מעבר המתייחסות לדוח הדירקטוריון וההנהלה – ראה הוראות מעבר לשנת 2019.

דוחות כספיים של תאגיד בנקאי

יישום הוראה 305 לניהול בנקאי תקין "חשבונאי ראשי"

4. כאשר המפקח על הבנקים קבע לתאגיד בנקאי הוראות מעבר ספציפיות לגבי יישום הוראה 305 לניהול בנקאי תקין "חשבונאי ראשי", התאגיד הבנקאי יפנה למפקח על הבנקים לקבלת הנחיות בדבר החתימה על דוח זה.

דוחות רואה החשבון המבקר (חוזר מס' ח-06-2605 מיום 17 בפברואר 2020 וחוזר מס' ח-06-2702 מיום 3 באפריל 2022)

5. ההוראות שנקבעו בסעיף 3 בהתאם לחוזר ח-06-2605 יחולו על דוחות שנתיים לציבור של תאגיד בנקאי וסולק מיום 31.12.2021 ואילך.
6. ההוראות שנקבעו בסעיף 4 לחוזר ח-06-2605 וההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר ח-06-2702 חלות על ביקורת דוחות כספיים של רואה חשבון מבקר של תאגיד בנקאי ושל סולק לשנת 2021 ואילך.

דרישות גילוי נדבך 3 של באזל - גילוי על סיכון אשראי של צד נגדי והקצאת הון בגין התאמת שיערוך לסיכון אשראי ועדכון הגילוי על סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים (חוזר מס' ח-06-2720 מיום 24 ביולי 2022)

7. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר זה יחולו על הדוחות לציבור מיום 30.9.2022 ואילך.

8. למרות האמור לעיל :

- א. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר זה בדבר גילוי נפרד על סיכון אשראי של גופים מוסדיים במכשירים נגזרים (סעיפים 5.3.2 ו- 7.2.2 לחוזר) יחולו על הדוחות לציבור מיום 31.12.2022.
- ב. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר זה (סעיף 6.3 לחוזר) בדבר הגילוי על התאמות שערך לסיכון אשראי יחולו על הדוחות לציבור מיום 31.3.2025. עד לכניסה לתוקף של הגילוי כאמור, על תאגיד בנקאי להמשיך לדווח על חישובי התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) לפי סעיף 44 להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף עד למועד פרסום חוזר זה, בשינויים המחויבים.

גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון (חוזר מס' ח – 06 – 2798 מיום 8 באוקטובר 2024)

9. גילוי על סיכון ריבית - ההוראות שנקבעו בחוזר זה בדבר גילוי על סיכון ריבית (סעיף 12) יחולו על דוחות שנתיים ורבעוניים לציבור מיום 31.12.2025 ואילך.
10. גילוי על סיכון תפעולי - ההוראות שנקבעו בחוזר זה בדבר גילוי על סיכון תפעולי (סעיף 13) יחולו על דוחות שנתיים לציבור מיום 31.12.2026 ואילך. לא נדרש לתת גילוי על נתוני הפסד היסטוריים (סעיף 62א בדרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים) המתייחסים לשנת 2025 או לשנים שקדמו לה.

גילוי לציבור על היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)

11. תאגיד בנקאי רשאי לפרסם דוח סביבה, חברה וממשל לשנת 2025 עד ליום 30.4.2026.

דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

- לפירוט הוראות מעבר המתייחסות ליישום לראשונה בשנים קודמות של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים הבאים, ראה הוראות מעבר לשנת 2019 :
12. נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים
13. זכויות עובדים
14. שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה
15. מסים על הכנסה
16. סוגיות במטבע חוץ ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ; אירועים לאחר תאריך המאזן
17. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים
18. הכנסה מחוזים עם לקוחות
19. חכירות

דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור

20. בתקופות מדווחות עד ליום 1.1.2027, תאגיד בנקאי רשאי לא לשנות את הטיפול החשבונאי ביחסי גידור מטבע חוץ שיושם בדוחות הכספיים של חברה בת או של סניף בחו"ל שהם "זרוע ארוכה" של התאגיד הבנקאי, אם הדוחות הכספיים הנ"ל:

- א. ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (US GAAP) או בהתאם לתקני דיווח פיננסי בינלאומיים (International Financial Reporting Standards) שמפרסמת הוועדה לתקנים בינלאומיים בחשבונאות (IASB), ו-
- ב. נכללו בדיווח של השלוחה לרשות המפקחת עליה.

צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות

21. למרות ההנחיות בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 323 בקודיפיקציה בדבר "השקעות - שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות", תאגיד בנקאי רשאי בשנים 2016 - 2026, משיקולים פרקטיים, לא לבצע תיאומים למדיניות חשבונאית שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית (חברה מוחזקת) בדוחות אלה ובתקופות קודמות, הנדרשים כדי שהמדיניות החשבונאית של החברה הכלולה בנושאים אלה תהיה ערוכה לפי כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. תאגיד בנקאי הפועל לפי סעיף זה ייתן לכך גילוי. סעיף זה יחול רק על חברה כלולה ריאלית העורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים.

מסים על הכנסה

22. תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות בשנים 2017-2026 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו שנדרש לפי סעיף 740-10-50-15-d וסעיף 740-10-50-15A לקודיפיקציה.

מטבע חוץ

23. ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1.1.2027, תאגיד בנקאי לא יכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על הלוואות לדיר (חוזר מס' 06-2651 מיום 31 בינואר 2021)

24. תאגיד בנקאי רשאי לא ליישם את הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים, ולא למדוד את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטה הנדרשת לפי כללים אלה לגבי חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, בגין שינויים בתנאים שבוצעו בהלוואות לדיר לפני יום 1.1.2022. תאגיד בנקאי המיישם טיפול חשבונאי זה, יציין עובדה זו ויישם את ההנחיות הבאות בדוחות כספיים ליום 1.1.2022 ואילך:

א. התאגיד הבנקאי ימשיך לתת גילוי ליתרות של הלוואות לדיור שדווחו לפי הכללים הקיימים לפני יום 1.1.2022 כהלוואות לדיור שאורגנו מחדש, וטרם נפרעו.

ב. התאגיד הבנקאי יוסיף גילוי ליתרות של הלוואות לדיור ששונו תנאיהם לפני יום 1.1.2022, אשר טרם נפרעו, אם במועד שינוי התנאים ההלוואה לדיור הייתה בפיגור של 90 ימים או יותר.

25. משיקולים פרקטיים, תאגיד בנקאי רשאי להמשיך עד ליום 1.1.2027 לקבוע את מצב הפיגור של הלוואות לדיור בהתאם לשיטת עומק הפיגור (לצורך נוחות הגדרת עומק הפיגור, שנכללה בעבר בהוראת ניהול בנקאי תקין 314, מפורטת בנספח א' להוראות מעבר אלה), ובלבד שיציין עובדה זו.

נתוני השוואה לתיקונים שנכללו בחוזר זה

26. תאגיד בנקאי המתקשה במיון נתוני השוואה בהתאם להוראות מעבר אלו, רשאי לפנות למנהל יחידת דיווח כספי בפקוח על הבנקים אשר ישקול הנחיות ספציפיות לאותו תאגיד בנקאי לפי העניין.

ב. דוח שנתי של סולק

כללי

27. הוראות המעבר המפורטות בחלק א. לעיל, יחולו גם על סולקים, ככל שאלה רלבנטיות לדוחותיהם השנתיים והרבעוניים.

28. להנחיות נוספות בדבר דוח שנתי של סולק ראה הוראות מעבר לשנת 2019.

נספח א' – הגדרת עומק הפיגור

1. תאגיד בנקאי רשאי להמשיך לקבוע את מצב הפיגור של הלוואה לדיור בהתאם לעומק הפיגור בהלוואה, לפי השיטה המפורטת להלן. עומק הפיגור יחושב לכל הלוואה בנפרד לפי הנוסחה הבאה:
א. עומק הפיגור (בחודשים) - היתרה בפיגור (לרבות תשלומים נלווים וריבית פיגורים), כשהיא מחולקת בסכום התשלום האחרון שמועד פירעונו הגיע לפי לוח הסילוקין (לרבות תשלומים נלווים);
ב. חישוב מצב הפיגור בימים של הלוואה לדיור - יבוצע על ידי הכפלה ב- 30 של עומק הפיגור בחודשים של אותה הלוואה.
2. למרות האמור לעיל, חישוב עומק הפיגור בגין הלוואה, שאינה נפרעת בתשלומים תקופתיים של קרן ו/או ריבית (חודשי או רבעוני), לא יעשה בשיטת "עומק פיגור", אלא בהתאם לכללים הרלוונטיים לאותו חוב.